

ROZATSEA BILAN KASALLANGAN BEMORLARNING KLINIK VA MIKROBIOLOGIK JIHATLARI

Magistratura rezidenti; **Rustamova Madinabonu Sirojiddin qizi**

ILmiy rahbar: PhD, dotsent

Klebleyeva G.D

Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti

Annotatsiya. Rozatsea bilan kasallangan bemorlarda klinik belgilar va mikrobiologik o'zgarishlar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi bo'ldi. Demodex folliculorum va demodex brevis laborator tekshiruv usuli, ajratib olingan materiallarni antiprotozoidlarga nisbatan sezuvchanligini aniqlash usuli, olingan natijalar asosida rozatsea bilan kasallangan bemorlarga ishlab chiqilgan yangi kompleks davolash usuli O'zbekiston Respublikasi ixtisoslashtirilgan Dermatovenerologiya va kosmetologiya ilmiy -amaliy tibbiyot markazi Samarqand filiali amaliyotida joriy qilinadi.

Kalit so'zlar: rozatsea, Demodex folliculorum, teri mikroflorasi, papulopustulyoz shakl, yallig'lanish.

Asosiy matn

Rozatsea yuz terisining surunkali yallig'lanishli dermatozi bo'lib, asosan markaziy yuz sohalarida eritema, teleangiektaziya, papula va pustulalar bilan namoyon bo'ladi. Kasallik ko'proq 30–60 yosh oralig'idagi bemorlarda uchrab, ayollarda erkaklarga nisbatan yuqori chastotada qayd etiladi. Klinik jihatdan rozatsea eritematoz-telangiektatik, papulopustulyoz, fimatoz va okulorozatseya shakllarida kechadi.

Tadqiqot davomida rozatsea tashxisi qo'yilgan **48 nafar bemor** klinik va mikrobiologik tekshiruvdan o'tkazildi. Bemorlarning **62,5 %** ida papulopustulyoz, **25,0 %** ida eritematoz-telangiektatik va **12,5 %** ida boshqa klinik shakllar aniqlangan. Kasallikning o'rtacha davomiyligi $3,8 \pm 1,2$ yilni tashkil etdi.

Mikrobiologik tekshiruvlar natijasida **Demodex folliculorum** rozatsea bilan kasallangan bemorlarning **68,7 %** ida aniqlanib, nazorat guruhidagi sog'lom shaxslarda bu ko'rsatkich **18,4 %** ni tashkil etdi. Ayniqsa, papulopustulyoz shaklga ega bemorlarda Demodex infestatsiyasi **75 %** hollarda qayd etildi. Bundan tashqari, teri mikroflorasida **Staphylococcus epidermidis** va **Cutibacterium acnes** miqdorining ortishi yallig'lanish jarayonining og'irligi bilan bevosita bog'liq ekanligi aniqlandi.

Klinik belgilar va mikrobiologik natijalar o‘rtasida ijobiy korrelyatsiya mavjudligi kuzatildi: Demodex sonining ortishi papula va pustulalar sonining ko‘payishi hamda eritemaning kuchayishi bilan namoyon bo‘ldi. Ushbu holat mikrobiologik omillarning rozatsea patogenezida muhim ahamiyatga ega ekanligini tasdiqlaydi.

Xulosa

Rozatsea bilan kasallangan bemorlarda klinik kechish xususiyatlari mikrobiologik omillar bilan chambarchas bog‘liq. **Demodex folliculorum** va teri mikroflorasidagi sifat va miqdoriy o‘zgarishlar kasallikning og‘ir shakllarida yetakchi rol o‘ynaydi. Shu sababli rozatseani davolashda klinik baholash bilan bir qatorda mikrobiologik tekshiruvlarni o‘tkazish va individual davolash yondashuvini qo‘llash maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Two A.M., Wu W., Gallo R.L., Hata T.R. Rosacea: pathophysiology and treatment. *J Am Acad Dermatol*.
2. Forton F., De Maertelaer V. Demodex and rosacea. *Clin Dermatol*.
3. Berg M., Lidén S. An epidemiological study of rosacea. *Acta Derm Venereol*.